

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. XXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Opinionem heretici ponit, vt destruat.

Sed forte dicis, eo ipso pater est maior filio, quia de nullo genitus, genuit tamē æqualem. Ad quod cito respondebo: imo ideo non est pater maior filio, quia æqualem sibi genuit. Origenis enim questio ista est, quis de quo sit: equalitatis autem, qualis aut quantus sit, quod est dicere. Ad Orig. pertinet questio qua queritur, quis de quo sit: ad equalitatem vero illa qua queritur qualis aut quantus quis sit. Nec cum dicitur filius à patre genitus, ostenditur inæqualitas substantiæ, sed ordo naturæ, non quo alter prior esset altero, sed quo alter est ex altero. Non ergo secūdū hoc quod pater genuit, & fili⁹ genit⁹ est, vel spirit⁹ S ab utroq; procedit, equalitas vel inæqualitas ibi existēt: quia nō secūdū hoc alia psona alii æqualis vel inæqualis dicitur. Ecce æqualitas. Trinit. & vna eademq; substantia, quātū breuiter potuim⁹, demonstrata est in superiorib⁹: qualiter scil. aliqua trium personarū quamlibet aliam nec eternitate, nec magnitudine, nec potentia excellat.

QVÆRITVR QVOMODO POSSIT DICERESOLUS PATER, VEL SOLUS FILIUS, VEL SOLUS SPIRITUS SANCTUS, CUM SINT INSEPARABILES.

DISTINCT. XXI.

Distin. 19.

Hic oritur questio trahens originem ex prædictis. Dictū est enim supra, quod tantus est solus pater, vel solus filius, vel solus spiritus Sanctus quantum simul illæ tres: & quod duæ vel tres personæ simul non sunt maius aliquid, quam vna persona sola. Ideo querit August. in 6 lib. de trinit. quomodo hæc sane dici possint, cum nec pater sit solus, nec filius, nec spiritus S. sed semper & inseparabiliter & filius cum patre cum filio, & spiritus S. cum utroque. Inseparabiles enim sunt hæc tres personæ. Ad quod respondet August. in eodem.

Aug. 7. li. 6.

*Aug. in fine
esp. 7. li. 6.*

Solum

Solum Deum patrem dicimus, non quia separatur à filio, vel à spiritu sancto: sed hoc dicentes significamus quia illi simul cum eo non sunt pater. Solus enim pater, pater est. Quod non dicitur quia ipse sit solus, id est, sine filio, vel spiritu S. sed per hoc filius, vel spiritus S. à paternitatis consortio excluduntur. Ita & cum dicitur, solus filius filius est, vel solus spiritus S. est spiritus S. non diuiditur filius à patre, vel spiritus sanctus ab utroque; sed à consortio filialis proprietatis excluduntur pater & spiritus S. & à consortio processibilis proprietatis pater & filius. Cum ergo dicitur, tantus est solus pater, quantum simul illi tres, per hoc quod dicitur solus, non separatur pater ab aliis: sed hic est sensus solus pater, id est, pater qui ita pater est, quod nec filius, nec spiritus sanctus, tantus est, &c. Similiter intelligi cum dicitur, solus est filius, vel solus est spiritus S. Solus ergo pater dicitur, ut ait

*In princip.
ca. 8. lib. 6.*

*August. in
princip. ca.
9 eiusdem
lib. 6.*

Vtrum possit dici, solus pater est Deus, solus filius est Deus, vel solus spiritus est Deus: vel pater est solus Deus, vel spiritus sanctus est solus Deus.

POST hæc quaeritur, vtrum sicut dicitur, solus pater est pater, vel solus filius est filius, ita possit dici, solus pater est Deus, vel solus filius est Deus, ita & de spiritu S. Aut pater est solus Deus, filius est solus Deus. Ad quod dicimus, quia pater & filius & spiritus S. dicitur, & est vnus Deus: & hæc Trinitas simul proprie dicitur esse solus Deus, sicut solus sapiens & solus potens. Sed non videtur debere dici à nobis, verbis nostris utentibus, nisi vbi sermo auctoritatis occurrit. solus pater est Deus, vel pater est solus Deus, ita de filio & spir. S. dicimus: Vnde Aug. in 7. li. de Trin. ait: Quoniam ostendimus quomodo posset

1. ad Ti. 6. d.

*Cap. 9. li. 6.
in princip.
Aug. ibid.
ca. 9. lib. 6.
continuo.*

set

set dici solus pater vel solus filius, consideranda est illa sententia qua dicitur: Nō esse solum patrē Deū verum solū, sed patrem & filium & Sp. S. Ecce habes, quia non solus pater dicendus est esse verus Deus. Item in eod. Si quis interrogat vtrum pater solus sit Deus, quomodo respondebimus non esse: nisi forte dicamus, ita esse quidem patrem Deum, sed non eum esse solum Deum. Esse autē solum Deū dicamus patrē & filium & spiritum S. Ecce & hic habes, quia pater non debet dici solus Deus, atq; hic solum in parte subiecti tantū accipere quidā volunt: in parte verō predicati si sit, concedunt quod pater est solus Deus. Sed ex verbis Augustini videtur ostendi, quod proprie solus Deus dici debeat tota Trinitas, Et hæc Trinitas, vt ait August. contra Maxim. intelligitur cum Apostolus dicit: Beatus & solus potens, & ibi: Soli sapienti Deo. & ibi: Inuisibili soli Deo. Non n. de solo patre hæc accipienda sunt, vt contendebat Maximinus & alii hæretici, sed de Trinitate. Sicut & illud: Solus habet immortalitatem: quia secundum rectam fidē, ipsa Trinitas est vnus solus Deus, beatus, potens, sapiens, inuisibilis. Vnde August. in eod. Cum vnus Deus sit Trinitas, hæc sit nobis solutio questionis, vt intelligamus solum DEVM sapientem, solum potentem, patrem & filium & spiritum sanctum, qui est vnus & solus Deus.

Quomodo dicitur Trinitas solus Deus, cum ipsa sit cum spiritibus & animabus sanctis.

SED iterū queritur, quomodo ipsam Trinitatē dicimus solum Deum, cum sit cum spiritibus & animabus sanctis. Ad quod respondet August. in 6. lib. de Trinit. dicens: Trinitatem dicimus Deum solum, quamuis semper sit cum spiritibus & animabus sanctis: sed solum dicimus, quia non aliud quam ipsa Trinitas Deus est. Non enim illi, cū illa

*Aug. cap. 9.
li. 3. in principio
contra
Maximinū
Hæreticum
tom. 6.*

*Ad principiu
li. 3. contra
eundem
Maximi-
num.*

Cap. 7. in fine.

Deus sunt, vel aliqua alia : sed ipsa Trinitas tantū
non illi vel alia Deuse est.

*Et si de patre solo prædicta dicerentur, non tamen ex-
cluderetur filius, & spiritus sanctus.*

D

VERVNTAMEN, ait Aug. et si de solo patre præ-
dicta dicerentur, non tamen excluderetur filius
vel spiritus S. quia hi tres vnū sunt, sicut in Apoc.
de filio legitur. & habet nomen scriptum, quod ne-
mo scit nisi ipse: nō n. inde separatur pater vel spi-
ritus S. Et cum dicitur: Nemo nouit patrem nisi fi-
lius, non inde separatur pater vel spiritus S. quia
inseparabiles sunt. Aliquando etiam nominantur
pater & filius, & tacetur spiritus S. vt veritas ad pa-
trem loquens ait: Vt cognoscāt te, & quem misisti
Iesum Christum, esse vnū verum Deum. Cur ergo
(inquit August.) tacuit de spiritu sancto quia con-
sequēs est, vt vbicunq; nominatur vnus, sicut pa-
ter & filius, tanta pace vni adhærens intelligatur
etiam ipsa pax, quamuis non commemoretur: v-
no ergo istorum nominato, etiam reliqui intelli-
guntur, quod in pluribus scripturæ locis oc-
currit.

*August. in
principio
cap. 3. l. 1.
contra Ma-
ximinum,*

*Lib. 6. de
Trin. cap.
9. in medio.*

DE NOMINVM DIFFERENTIA, QVI-
BUS VTIMVR LOQVENTES
de Deo

DISTINCT. XXII. A

POST prædicta nobis differendum videtur de
nominum diuersitate, quibus loquentes de v-
nitate ac Trinitate ineffabili vrimur. Deinde de-
monstrandū est, quib⁹ modis de ea aliquid dica-
tur. Illud ergo præcipue teneamus, quædam esse
nomina distincte ad singulas personas pertinētia,
vt ait Aug. in 9. lib. de Trin. quæ de singulis tantū
dicuntur personis. Quædā vero vnitatem essentia
significātia sūt, quæ & de singulis sigillatim, & de
I omnibus

*Aug. lib.
9. de Trin.
hac tradit:*